

30.03.2020

Stosowanie prawa zamówień publicznych w czasie pandemii COVID-19

Traple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

Ogólne wyłączenie stosowania ustawy PZP

- Na mocy ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w brzemieniu ustalonym zgodnie z uchwaloną przez Sejm Nowelizacją z dnia 28 marca 2020 r. przekazaną do Senatu („ustawa COVID-19”) wyłączono stosowanie ustawy Pzp do zawierania umów, których przedmiotem są dostawy lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19. Wymaga to uzasadnienia ze strony Zamawiającego. Zgodnie ze stanowiskiem UZP w szczególności może to dotyczyć:
 - zakup sprzętu medycznego, wyrobów medycznych, środków ochrony indywidualnej, czy preparatów do dezynfekcji.
 - dostawy sprzętu IT, czy też usługi z zakresu IT w szczególności: wyposażenie stanowiska pracy (np. zakup laptopów, telefonów) do pracy zdalnej, czy też dostosowanie infrastruktury informatycznej zamawiającego w celu wprowadzenia i wykonywania pracy zdalnej.
- Art. 6 ust. 1: „Do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.

Wyłączenie podmiotowe

- Nowelizacja z dnia 28 marca 2020 r. przewiduje w art. 6 ust. 2 również, że do zamówień udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego lub Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna, związanych z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego lub Polskiemu Funduszowi Rozwoju Spółka Akcyjna na podstawie przepisów odrębnych oraz związanych z realizacją programów rządowych lub innych programów realizowanych ze środków publicznych, które dotyczą instrumentów wsparcia niezbędnych do przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wystąpienia COVID-19, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”
 - <https://www.uzp.gov.pl/aktualnosci/Komunikat-w-sprawie-art.-6-tzw.-ustawy-o-COVID-19>
 - <https://www.uzp.gov.pl/strona-glowna/slider-aktualnosci/novelizacja-tzw.-ustawy-o-covid-19/novelizacja-tzw.-ustawy-o-covid-19>

¹ Nowelizacja uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca 2020 r. przekazana do Senatu: o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Zmiana umowy o wykonanie zamówienia publicznego

■ Nowelizacja² do ustawy COVID-19 przewiduje obowiązek wzajemnego informowania się stron umowy o wykonanie zamówienia publicznego o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy. Ustawa przewiduje w związku z tym możliwość zmiany umów o wykonanie zamówienia publicznego w przypadku stwierdzenia wpływu na należyte wykonanie umowy w związku z COVID-19 - o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić³. Zmiana umowy może w szczególności (katalog otwarty) dotyczyć:

- zmiany terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
- zmiany sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
- zmiany zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia wykonawcy

– o ile wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

■ Strony umowy potwierdzają wpływ sytuacji związanej z COVID-19 poprzez oświadczenia lub dokumenty, dotyczące „w szczególności” (katalog otwarty):

- Nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
- Decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego lub państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nakładających na wykonawcę obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych;
- Poleceń wydanych przez wojewodów lub decyzji wydanych przez Prezesa Rady Ministrów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19,
- wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;
- okoliczności, o których mowa powyżej, w zakresie w jakim dotyczą one podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.

² Nowelizacja uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca 2020 r. przekazana do Senatu: o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

³ Przepis można oceniać jako dodatkowa przesłanka zmiany umowy, częściowo zbieżna z art. 144 ust. 1 pkt. 3 PZP.

Kary umowne, odszkodowanie

■ Nowelizacja⁴ do ustawy COVID-19 przewiduje, że nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych:

- nieustalenie lub niedochodzenie od strony umowy, o której mowa w art. 15r ust. 1, [omówione w pkt. 4 powyżej – dot. wpływu okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić] należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w art. 15r ust. 1;
- zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego zgodnie z art. 15r ust. 4 [omówione w pkt. 4 powyżej].

Terminy dla postępowań odwoławczych w KIO oraz kontrole

■ Zgodnie z Nowelizacją ustawy o COVID-19 w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19:

- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych będzie prowadził kontrole uprzednie,
- Terminy dotyczące postępowania odwoławczego, zawarte Dziale VI rozdziale 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (w szczególności na wniesienie odwołania i przystąpienia do postępowania odwoławczego) nie ulegają wstrzymaniu ani zawieszeniu. W praktyce oznacza to, że wnoszenie odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej pozostaje na niezmiennych zasadach.
- W tym okresie nie będą odbywały się rozprawy ani posiedzenia jawne przed Krajową Izbą Odwoławczą,
- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych i Prezes Krajowej Izby Odwoławczej otrzymali upoważnienie do wydawania zarządzeń określających szczegółowe warunki organizacji pracy KIO, związane z zapewnieniem prawidłowego toku jej urzędowania oraz stosowanie środków zapewniających bezpieczeństwo.

⁴ Nowelizacja uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca 2020 r. przekazana do Senatu: o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Otwarcie ofert on-line

- Urząd Zamówień Publicznych wskazał, że transmisja on-line z otwarcia ofert w zaistniałej sytuacji zagrożenia epidemicznego w sposób wystarczający realizuje zasadę jawności otwarcia ofert.

- <https://www.uzp.gov.pl/aktualnosci/otwarcie-ofert-w-sytuacji-zagrozenia-epidemicznego>

Elektroniczne prowadzenie postępowań poniżej progów unijnych

- Urząd Zamówień Publicznych przypomniał, że dopuszczalne jest prowadzenie postępowań poniżej progów także w formie elektronicznej z kwalifikowanym podpisem elektronicznym co dotyczy komunikowania się z wykonawcami za pomocą środków komunikacji elektronicznej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości poniżej progów unijnych, składanie ofert, wniosków, uzupełnianie dokumentów etc. [Obowiązek elektroniczacji tych postępowań wchodzi w życie 1.01.2021 r.]

- <https://www.uzp.gov.pl/aktualnosci/komunikacja-elektroniczna-w-dobie-zagrozenia-epidemicznego>

Terminy w procedurze o udzielenie zamówienia

- Nie wynika to wprost z przepisów, jednakże wskazane jest aby Zamawiający przeanalizowali zapisy projektów umów w procedurach zamówieniowych, które mają być dopiero wszczęte:
 - w odniesieniu do sposobu określania terminów realizacji zamówień oraz ich długości wskazane jest unikanie dat kalendarzowych oraz ustalenia terminów z uwzględnieniem okoliczności COVID-19;
 - wskazane jest rozważenie przedłużenia w prowadzonych postępowaniach terminu składania ofert, terminu realizacji zamówienia.

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu

r.pr. Agnieszka Wachowska
agnieszka.wachowska@trapple.pl

r.pr. Tomasz Krzyżanowski
tomasz.krzyzanowski@trapple.pl